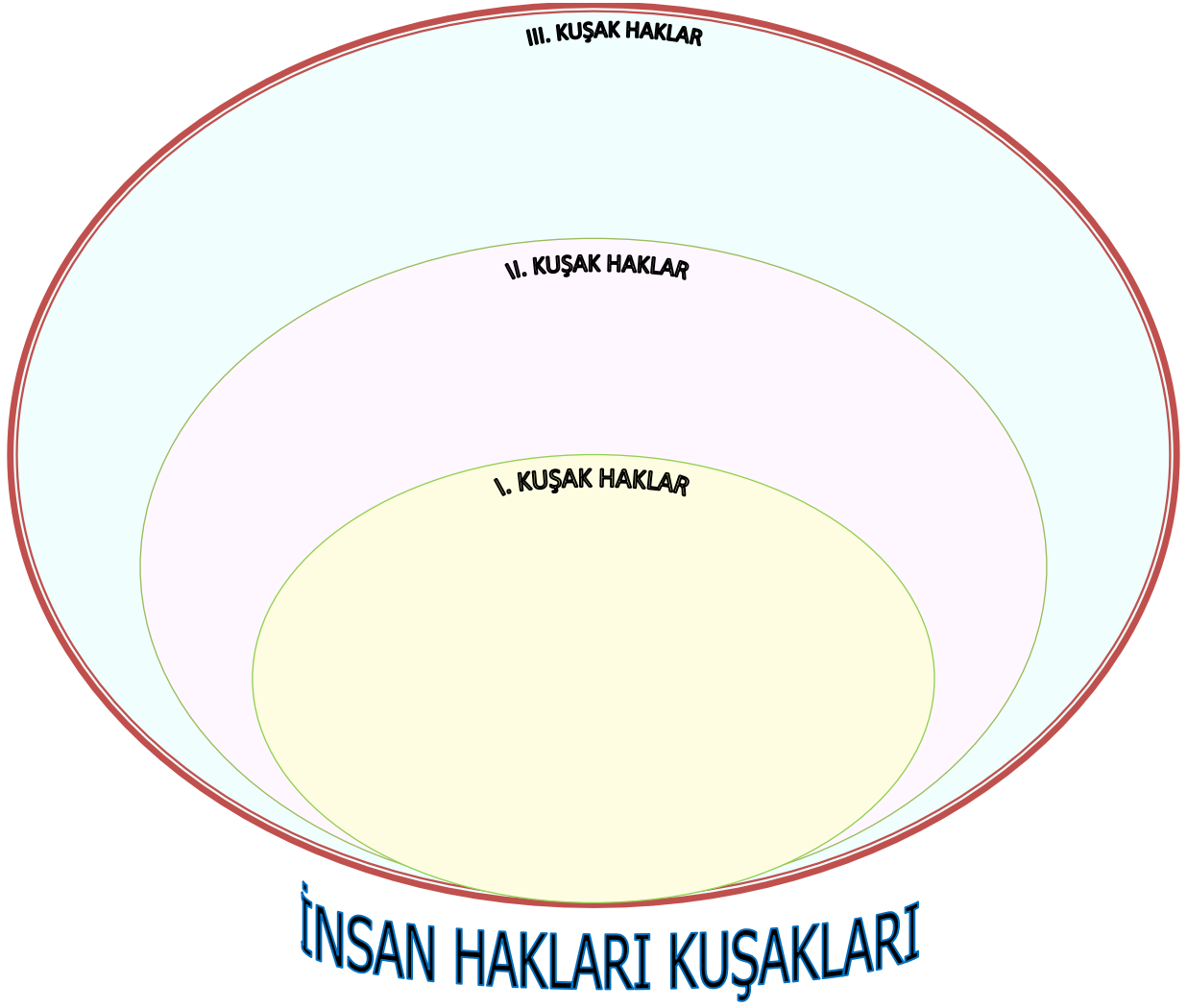


## HANGİ İNSAN HAKKI, HANGİ KUŞAKTA?

- Tema** : İnsan Hakları Kuşakları
- Konu** : İnsan Haklarının Kuşaklara Göre Sınıflanması
- Amaç** : 1) İnsan haklarının kuşaklara ayrılmasındaki ölçütü fark eder,  
2) İnsan haklarını kuşaklara göre sınıflar/sıralar,  
3) Farklı insan hakları kuşakları olabileceğini fark eder.
- Yöntem** : Küçük grup çalışması.
- Süre** : 45 dk.
- Materyal** : Grup Sayısı kadar büyük karton ve tahta kalemleri.
- Kaynaklar** : 1) Brander, P., Oliveira, B., Gomes, R., Ondrackova, J., Keen, E., Surian, A., Lemineur, M-L. and Suslova, O. (2002). *Compass a manual on human right education with young people*. In P., Keen E. and Lemineur M-L. (Eds). Germany:Council of Europe.  
2) Donnelly, J. (1995). *Teoride ve uygulamada evrensel insan hakları* (çev:M.Erdoğan ve L.Korkut). Ankara:Yetkin Basım Yayım ve Dağıtım.  
3) Erdoğan, M. (2007). *İnsan hakları teorisi ve hukuku*. Ankara:Orion Kitabevi.
- Hazırlık** : Etkinliğe başlamadan önce EK-1'i yeterince çoğaltınız. Çalışma gruplarını 5-7 kişi olacak şekilde planlayınız. Grupları oluşturduktan sonra EK-1'de verilen formu, büyük kartonları ve kalemleri her bir gruba dağıtınız. Hazırlıklarınızı tamamladıktan sonra etkinlik sürecine geçiniz.
- Etkinlik Süreci** : Gruplardan, EK-1'de verilen haklarının hangi kuşakta yer alması gerektiği düşünülüyorsa "grup kararı ile" ilgili kuşağa yerleştirmelerini isteyiniz. Büyük kartona aktarılan şeklin ve içerisine sınıflanan hakların 5 dakika ile sınırlı olmak üzere grup sözcüleri aracılığı ile sunulmasını sağlayınız. Sunum sonunda isteyen kişilerin soru sormasına izin vererek kuşaklar ve kuşaklara hakların dağılımını tartışmalarına izin veriniz.
- Değerlendirmeyi aşağıdaki sorular üzerinden yapınız.
- Not** :Kuşaklar ve kuşaklara hakların dağılımı mutlak değildir. Literatürde farklı sınıflamalar da mevcuttur. Bu konuda ilgili yukarıda verilen kaynaklardan yararlanabilirsiniz.
- Değerlendirme** : Katılımcılara;
- 1) En çok hangi hakkı kuşaklara yerleştirmede zorlandıklarını,
  - 2) Bu örnek dışında başka kuşak ve sınıflamaların da olup olmayacağını,
  - 3) İnsan haklarının kuşaklara ayrılmasında kullanılan ölçütün ne olduğu,
  - 4) İnsan haklarının kuşaklara ayrılmasının nedenini,
  - 5) Bu şekle bir kuşak (IV. Kuşak) daha eklense içerisine hangi hakları dâhil edebileceklerini,
  - 6) Şayet haklar kuşağını kendileri oluşturacak olsaydı bu kuşakların neler olacağı ve içerisine hangi hakları dâhil edeceklerini sorabilirsiniz.

## EK-1: İNSAN HAKLARI KUŞAKLARI



- iletişim hakkı
- insanlığın ortak mirasından faydalanma hakkı
- insani yardım hakkı
- sosyal güvenlik hakkı
- aile kurma hakkı
- ailenin, anneliğin, çocukların ve gençlerin korunması hakkı
- işkenceye maruz kalmama hakkı
- düşünceyi ifade etme hakkı
- özgürlük ve güvenlik hakkı
- adil yargılanma hakkı
- özel hayat hakkı
- örgütlenme özgürlüğü
- temiz bir çevre hakkı
- doğal kaynaklar hakkı
- toplanma ve toplantılara katılma hakkı
- din ve vicdan özgürlüğü
- kendi kaderini tayin hakkı
- ekonomik ve sosyal kalkınma hakkı
- çalışma hakkı
- sendikal haklar
- adil ve uygun işte çalışma hakkı
- dinlenme ve boş zaman hakkı
- sağlık hakkı
- eğitim hakkı
- ayrımcılığa maruz kalmama hakkı
- kültürel yaşama katılma hakkı
- engelli ve yaşlıların bakım ve barınma hakkı
- azınlıkların korunması hakkı
- hukuk önünde eşitlik hakkı
- eşitlik ve özgürlük hakkı
- oy kullanma hakkı
- bilgi edinme hakkı yaşama hakkı
- seyahat hakkı